

ด่วนมาก

ที่ กต ๐๒๐๐.๓/๔๔๒๗

รพ. ๓/๕๓๖	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ ๑๑ พ.ค. ๕๕	รับที่ ๕๕๔๖
ณ ๔.๑๖	วันที่ ๑๐ พ.ค. ๕๕ เวลา ๙.๕๓

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การจัดตั้งกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของ

กระทรวงการต่างประเทศ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕

๒. ข้อเสนอการจัดตั้งกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศประสงค์ขอเสนอเรื่องการจัดตั้ง “กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (Department of International Cooperation)” เพื่อเป็นหน่วยงานหลักที่จะกำกับดูแลภาพรวมนโยบายและกำหนดยุทธศาสตร์และยุทธวิธีการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาให้เป็นเครื่องมือผลักดันนโยบายต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายทางยุทธศาสตร์สำคัญคือ ๑) ส่งเสริมการพัฒนาของประเทศในภูมิภาค ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความมั่นคงและความมั่งคั่งของไทย โดยเฉพาะเมื่อประเทศในภูมิภาคกำลังจะรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ หากประเทศในภูมิภาคมีระดับการพัฒนาที่ดีขึ้น ปัญหาข้ามชาติต่างๆ อาทิ การค้ามนุษย์ แรงงานข้ามชาติผิดกฎหมาย ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติอื่นๆ ที่คุกคามความมั่นคงของประเทศไทยในปัจจุบันก็จะลดลง ขณะเดียวกัน ระดับการพัฒนาประเทศที่สูงขึ้นและขนาดเศรษฐกิจที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นจะเป็นโอกาสสำหรับการค้าและการลงทุนของไทยในประเทศเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น ๒) ความช่วยเหลือระหว่างประเทศจะเป็นเครื่องมือทางการทูตเพื่อบุกเบิกและส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ โดยการสร้างความไว้วางใจ ความไว้วางใจ ความรู้สึกผูกพันกับประเทศไทยในระดับประชาชน และความคุ้นเคยกับแนวคิด แนวปฏิบัติ และเทคโนโลยีของไทย (soft diplomacy) ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการเพิ่มพูนความสัมพันธ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมกับประเทศนั้น ๆ ต่อไป และ ๓) การที่ไทยมีหน่วยงานกลางภาพรวมด้านความช่วยเหลือระหว่างประเทศอย่างเป็นระบบและครอบคลุมจะสะท้อนความมุ่งมั่นอย่างแท้จริงของรัฐบาลไทยที่จะส่งเสริมสถานะของไทยเป็นประเทศผู้ให้ที่มีนโยบายก้าวหน้าและพร้อมที่จะมีบทบาทสำคัญในระดับโลก ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความเชื่อมั่นในศักยภาพของไทยในสายตาของรัฐบาลและภาคธุรกิจต่าง ๆ ทั่วโลกอีกด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงการต่างประเทศได้นำเสนอเรื่องการจัดตั้งกรมความร่วมมือระหว่างประเทศต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลชุดที่แล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ แต่โดยที่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ ได้ขยายระยะเวลาของมาตรการระงับการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ จึงไม่ได้รับการพิจารณาเรื่องการจัดตั้งกรมความร่วมมือระหว่างประเทศขึ้นในครั้งนั้น

/ ๑.๒ ที่ประชุม..

๑.๒ ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวงการต่างประเทศ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ได้พิจารณายุทธศาสตร์และภารกิจด้านการต่างประเทศ รวมถึงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนางานของกระทรวงฯ และมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ เพื่อเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นผลให้หน่วยงานสามารถเสนอขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่หรือขยายหน่วยงานได้

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๘ กำหนดว่าการจัดตั้งหรือยุบส่วนราชการตามมาตรา ๗ ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงต้องเสนอการจัดตั้ง “กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ” เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบในหลักการ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า ภารกิจความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศเป็นการสนองนโยบายการต่างประเทศของรัฐบาลที่จะส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยผ่านการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาซึ่งจะนำไปสู่การขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ และการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความใกล้ชิดระหว่างกัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดตั้ง “กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ” เป็นกรณีเร่งด่วนให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ เพื่อเป็นหน่วยงานหลักของไทยดูแลรับผิดชอบงานความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ กระทรวงการต่างประเทศได้กำหนดทิศทางและนโยบายการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตามแนวคิด “การต่างประเทศที่สร้างสรรค์สู่ความเป็นเอกภาพของอาเซียน และการเป็นหุ้นส่วนกับประชาคมโลก” เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจำเป็นต้องมีหน่วยงานเฉพาะทำหน้าที่ดังกล่าว เพื่อกำหนดทิศทางของนโยบายต่างประเทศด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนา และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ ประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อเป็นศูนย์กลางในการดูแลงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือทางการทูต อาทิ KOICA ของสาธารณรัฐเกาหลี USAID ของสหรัฐอเมริกา AusAID ของออสเตรเลีย NZAid ของนิวซีแลนด์ Sida ของสวีเดน DANIDA ของเดนมาร์ก AECID ของสเปน TIKa ของตุรกี ABC ของบราซิล เป็นต้น

๔.๓ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศมีภารกิจหน้าที่ ดังนี้

๔.๓.๑ เป็นเครื่องมือสำคัญของการดำเนินนโยบายการทูตเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของไทยโดยการสร้างทัศนคติที่ดีและความไว้วางใจต่อไทยในระดับประชาชนของประเทศต่างๆ (soft diplomacy) โดยดำเนินการทั้งในกรอบทวิภาคี พหุภาคี และกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคต่างๆ นอกจากนี้ ยังจะเป็นการเสริมบทบาทและยกสถานะของไทยในฐานะหุ้นส่วนและประเทศผู้ให้ที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศอีกด้วย

๔.๓.๒ เป็นหน่วยงานหลักทำหน้าที่วางแผนแบบองค์รวม กำกับดูแลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนา และการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบายต่างประเทศของไทย และช่วยสนับสนุนบทบาทของไทยในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีทิศทาง บูรณาการ และมีเอกภาพ

๔.๓.๓ เป็นหน่วยงานหลักทำหน้าที่เผยแพร่ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงแก่ต่างประเทศที่มีความสนใจจะศึกษาและนำแนวพระราชดำริเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนไปประยุกต์ใช้กับประเทศของตน และเป็นศูนย์กลางสนับสนุนโครงการในพระราชดำริต่างๆ ที่มีความร่วมมือกับต่างประเทศ

๔.๓.๔ เป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินการไปสู่เป้าหมายด้านการต่างประเทศของไทย ได้แก่ (๑) สร้างความไว้วางใจกับเพื่อนบ้านและนานาประเทศเพื่อนำไปสู่การยอมรับบทบาทของไทยในภูมิภาคและการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในทุกมิติ (๒) สนับสนุนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนโดยการให้ช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านเพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และส่งเสริมความสัมพันธ์ภาคประชาชน (๓) สนับสนุนการดำเนินการของไทยในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคและการเชื่อมโยงในภูมิภาค (connectivity) (๔) สนับสนุนช่องทางเจรจา/ต่อรอง และ lobby ในเวทีระหว่างประเทศ เพื่อรักษาหรือให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ของไทยในด้านต่างๆ อาทิ การหาเสียงสนับสนุนในองค์การระหว่างประเทศ และ (๕) เป็นศูนย์กลางพิจารณาการให้และรับความช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดเอกภาพและประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงานด้านการบริหารความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของไทย

๕. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่องการขยายระยะเวลาของมาตรการระงับการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่หรือ ขยายหน่วยงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

/๖. ประเด็น...

๖. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๖.๑ เห็นชอบให้นำเรื่องนี้เข้าที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองฯ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการอนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศจัดตั้ง “กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ” เป็นกรณีเร่งด่วน มีอัตรากำลังข้าราชการ ๑๔๑ อัตรา โดยมีค่าตอบแทนจำนวน ๒,๘๔๔,๒๒๐ บาท ลูกจ้างประจำ ๒๖ อัตรา ค่าตอบแทน ๔๓๒,๐๒๐ บาท และพนักงานราชการ ๓ อัตรา ค่าตอบแทน ๓๔,๕๓๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๓,๓๑๐,๗๗๐ บาท (ต่อเดือน) โดยการเกลี้ยอัตรากำลังและงบประมาณเท่าที่มีอยู่

๖.๒ ขอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศจัดตั้ง “กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ” เป็นกรณีเร่งด่วน ตามนัยข้อ ๖.๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวง

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๒๓๔ (สรัชศ/นฤมล)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๐ ๔๐๓๐